

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת
משה רוט
ישראל אייכלר
יעקב אשר
אליהו ברוכי
משה גפני
יעקב טסלר
יצחק פינדרוס

הצעת חוק-יסוד: לימוד תורה

1. לימוד תורה
2. עידוד הלימוד
לימוד התורה הוא ערך יסוד במורשת העם היהודי.
מדינת ישראל כמדינה יהודית רואה חשיבות עליונה בעידוד לימוד התורה ולומדי התורה, ולעניין זכויותיהם וחובותיהם יראו במי שקיבלו על עצמם להתמסר לתלמוד תורה לתקופה ארוכה כמי שמשרתים שירות משמעותי את מדינת ישראל והעם היהודי.

דברי הסבר

מערש הולדתו של העם היהודי מהוה לימוד התורה אבן היסוד לקיומה של האומה. "מימיהן של אבותינו לא פרשה ישיבה מהם" (יומא, כ"ח, ב'). הן בישוב העם על אדמתו והן בכל הגלויות שימש לימוד התורה כמרכז ההוי וכתעסוקה העיקרית של העם היהודי. גם בעתות משבר וחורבן, לימוד התורה היה מפלט והמקלט של האומה. עם חורבן הבית השני ביקש רבן יוחנן בן זכאי מהקיסר "תן לי יבנה וחכמיה" (גיטין, נ"ו, ב), שכן המשך לימוד התורה היה הערובה לקיומו של העם. לאחר חורבן יהדות אירופה, הריסת מוסדות התורה החשובים שבה והריגת מאות אלפי תלמידי חכמים בשואה, לקחה על עצמה מדינת ישראל, כמשימה לאומית, לקומם מאפר את ערך לימוד התורה ולהרבות את לומדיה. מדינת ישראל, כמדינת היהודים, צריכה לעשות הכל לשמור על האוצר הלאומי עתיק היומין זה. על המדינה ומוסדותיה לעשות הכל שח"ו לא תשכח תורה מישראל. כמאמר רשב"י: "ח"ו שתשכח תורה מישראל" (שבת, קל"ח, ב'). מאז ומעולם היו ברורים ערכם וחשיבותם של לימוד התורה ולומדי התורה. מוצע לעגן כראוי בחוק-

יסוד את החשיבות הרבה והערך הגדול שרואה המדינה בלימוד תורה, ואת רצונה לעודד לימוד תורה.

כמו כן, מוצע כי חוק-היסוד יקבע שאלו שיקבלו על עצמם להתמסר ללימוד התורה, לתקופה משמעותית, יחשבו כמי שמשרתים, שירות משמעותי, את מדינת ישראל והעם היהודי, וכי תהיה לכך השלכה על זכויותיהם וחובותיהם.

מעבר לעובדה שערך זה ראוי לעיגון בחוק מצד עצמו, נועדה הבהרה זו גם לתת מענה לסוגיה שבית המשפט העליון ביקש מהכנסת להסדיר. בפסק הדין שניתן בבג"ץ 1877/14 **התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' הכנסת** (פורסם ביום 12 בספטמבר 2017) הוחלט ברוב דעות לבטל את פרק ג'1 לחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986, תוך קביעה כי בטלותו תיכנס לתוקף בתוך שנה מיום מתן פסק הדין.

משכך, חוק-היסוד הזה נועד גם כדי להבהיר את עמדתה של הכנסת, המעגנת בחוק-יסוד את מדיניותן של כל ממשלות ישראל, ולפיה לאור מרכזיותו של ערך לימוד התורה וחשיבותו כשירות לעם היהודי – מי שמבקש להקדיש עצמו ללימוד תורה לתקופה ממושכת יקבל הכרה מלאה בכך לעניין זכויותיו וחובותיו. הצע"ח זהה הונחה על שולחן הכנסת ה-20 על ידי ח"כ יואב בן צור וקבוצת חכ"ם.